

פרשת כי-תצא

אתה פלא (קטעים מן השיר) מילים ולחן: [חנה אלברשטיין](#)

מוקדש לכל הילדים החוזרים לבית-הספר

"כל רגע בו אנו חיים
 הוא רגע חדש
 כל רגע בו אנו חיים
 אין שני לו ביקום
 לא היה כמותו מעולם
 ולא יהיה עוד לעולם
 ומה מורים אנו לילדינו
 בבית הספר?
 מלמדים אנו אותם
 כי שניים ועוד שניים
 הם ארבעה
 וכי פאריס היא בירתה של צרפת...
 מתי נלמד אותם גם מה שהינם.

עלינו לומר לכל אחד מהם:

יודע אתה מה שהינך -

אתה פלא

אתה יחיד ומיוחד

אתה פלא

בכל העולם כולו

אין עוד ילד אחד בדיוק כמותך

אתה פלא

אתה יחיד ומיוחד.

אתה פלא!

טמונה בך היכולת לכל דבר

כן, פלא הינך..."

(את השיר המלא ניתן למצוא

באתר "שירונט").

שעור פרשת שבוע: דובי גינזברג

ימי החול		שבת	
5.27	זמן תפילין /טלית	18.50	הדלקת נרות
9.29	סוף זמן ק"ש	19.00	מנחה א' 14.00 ב' 19.00
19.03-19.08	שקיעה		
13.15	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
18.50	מנחה וערבית	11.30	קידוש
19.26	צאת הכוכבים	13.30	מנחה א'
20.10	ערבית	17.15	מנחה ב'
		18.00	שיעור: גילי זיוון*
8.00	שחרית נוער	19.45	צאת השבת

אחות תורנית השבת – דורית רידר.

שבת
שלום

פרשת "כי תצא": קריאה אישית באזנות שילוח הקן

לעילוי נשמתה של אמנו ציפ בר"ט ז"ל, שהשבת הוא יום הזיכרון שלה

השבת אנו קוראים בפרשת "כי תצא" על מצוות שילוח הקן. כבכל שנה, כאשר אני מגיעה לפסוקים הללו (פרק כב, פסוקים ו-ז) אני נזכרת באופן מוזר בסיפור חייה של אמא. ראשית- משום הדמיון הצלילי שבין שמה "ציפורה" -לבין הציפור עליה מדובר בפסוקים, אך בעיקר בגלל מידות האכזריות והרחמנות המשמשות כאן בערבוביה בלתי נתפסת. נדמה לי שסיפור חייה של אמא- אף הוא משלב בתוכו יסודות קשים של אכזריות, בצד רחמנות וגמילות חסדים מעוררי פליאה. ואני קוראת:

"כי ייקרא קן ציפור לפניך... והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים, לא תיקח האם על הבנים"- אם אמי, סבתא שרה ז"ל, עדיין רבצה על אפרוחיה- חמשת ילדיה הקטנים שחסו בצל כנפיה- אך לא היה מי שיגלה רחמים (" על קן ציפור יגיעו רחמין"...) והיא שולחה ביחד עמם אל המשרפות. **"שלח תשלח את האם"-** אבי אמי-סבא ברוך ז"ל- שילח את בתו, היא אמי, בעליית הנוער לארץ ישראל כשהיא עדיין נערה, בת שש-עשרה בלבד. תוכניתו היתה לעלות אחריה עם כל המשפחה שכן סבא היה ציוני אדוק, אך השערים נסגרו ואף הוא נספה באותו מקום ארור. אפילו תמונה למזכרת לא נותרה לנו מדיוקן פניהם של סבא וסבתא. **"למען ייטב לך והארכת ימים"...**

קשים, מרים וקצרים היו ימי חייהם של סבי, סבתי וחמשת ילדיהם הקטנים: לאה, יפה, אבהמלה, חוולה ודויד זכרם לברכה.

אמא מצאה מנוח לכף רגלה אך לא מנוח לנפשה. באותן שנים רחוקות אסור היה אפילו להתאבל בגלוי על האובדן הנורא, וכך טמנה אמא את כאבה עמוק בתוכה ומיעטה מאד לדבר, למרות הפצרותינו העקשניות, על סבא וסבתא ועל האחים שאינם. אנו, בני המשפחה, סבורים כי כאן אולי המקור הנפשי למחלתה, אשר פרצה בגיל צעיר מאד יחסית, וכילתה את כוחותיה עד אשר הלכה לעולם שכולו טוב. קורטוב נחמה אני מוצאת בסמיכות הפרשיות לפסוקים הבאים:

"כי תבנה בית חדש"-

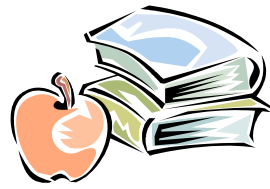
אמא זכתה לבנות בית חדש במדינה שזה עתה קמה, ובקיבוץ שבין מייסדיו נמנתה ועליו הייתה גאוותה. אבא ז"ל היה לה בן זוג ותחליף-אב אוהב ומסור עד יומה האחרון. חיבתה הרבה לתינוקות ולילדים בכלל השתקפה במקום עבודתה- בית התינוקות -וכאן אולי שוב הקשר ל **"אם הרובצת על האפרוחים"** שבפרקנו.

מטפלת התינוקות המיתולוגית של סעד זכתה לראות בנים ובני- בנים גדלים על ברכיה, וכל ימי חייה נצרה לשונה מרע ועשתה רק טוב. מה חבל שבשנותיה האחרונות לא יכלה עוד לרוות נחת מנכדיה ונכדותיה, מניינה ונינותיה, המתפתחים ב"ה לתפארת.

אני רוצה להאמין כי אי-שם בגן-עדן, במעלות קדושים וטהורים, היא יושבת סוף-סוף בשלווה הראויה לה, עם הוריה, אחיה ואחיותיה, ועם אבא ז"ל ביחד היא משקיפה עלינו בחסד וברחמים. יהי זכרה ברוך.

פט האשפה - חזית רפא.

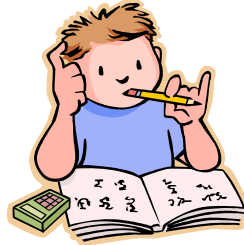

ברכות לילדים המתוקים העולים לכתיבת א' :

- נעם ג'קסון
- דניאל דרורי
- אודם הימן
- נעמה וידס
- שבות לזר
- ישי סמיט
- רז לנדאו.

ולכל תלמידינו היקרים מכתה א' ועד יב' המתחילים השבוע שנת לימודים חדשה – מאחלים לכם שנה של התפתחות וצמיחה, לימודים מעניינים, חוויות וגילויים, שיהיה לכם טוב בבית הספר! ולכם המורים – שתצליחו להביא את הקול האישי שלכם לכיתה, שיהיה לכם סיפוק בעבודתכם, שתזכו להגדיל תורה ולהאדיר. שנת לימודים טובה לכולכם!

לפני חלואות מתעבים...

הפעם החלום באמת מתגשם ב"ה, "פינת החיי" חוזרת להיות ל"משק הילדים" ! המקום מתמלא עניין ושמחה. קצת שינוי, קצת חידוש ורענון. זוהי תוצאה של חודש עבודה קשה ומאמץ של מספר ילדים מקסימים ובנים גדולים וחרוצים. (וגם של הרבה אמונה וסיעתא דשמיא)

על כך מגיעה להם **תודה גדולה** שעזרו לי להוציא לפועל את החלום. וכעת המקום מזמין אתכם להמשיך ולבוא ולטפל בחיות (כן, יש עוד עבודה)

לתחזק את המקום - והכי הרבה - ליהנות ממנו !

רוני אלון הוא המנהל החדש של משק הילדים

וכבר יצר קשר מצוין עם הרבה ילדים וחיבר אותם למשק.

יש לנו עוד תוכניות רבות איך במקום ישולבו שיעורי ביה"ס,

קחוגים ופעילות של בתי הילדים בגילאים השונים, ועוד...

בקרוב תגיע אלינו שירה - בת השירות החדשה שלנו,

גם היא תיקח חלק משמעותי בעבודה עם הילדים ועם בעלי החיים.

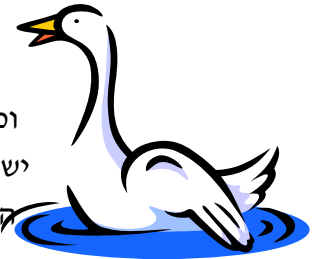
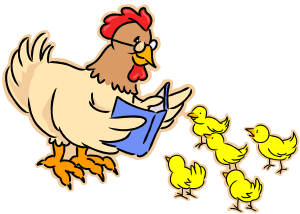
בע"ה משק ילדים יהיה מקום לפעילות, הנאה ושמחה לכולנו !

אך לשם כך - בבקשה שמרו על הניקיון,

ועל שערים סגורים (כי יש בע"ח משוחררים)

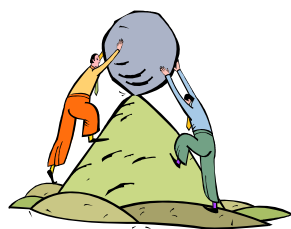
שלא יכנסו כלבים... ותיהנו!

מפתח ניתן לקבל ממני בשמחה,

קייטנת תיכון

בשונה מקייטנות אחרות, הלו"ז של היומיים הראשונים (מתוך ארבעה) נשמר בסוד. כך, ככול שהתקרבו לקייטנה, הצטבר יותר מתח. לבסוף, בבוקר של הקייטנה, עמיחי צור, המדריך שלנו ושל החטיבה, חילק אותנו ל 4 קבוצות, ונתן לנו מעטפות. באותו הרגע, הבנו שנכנסנו למשחק של "המרוץ למיליון". במעטפה היו שני כתבי חידה, אחד עם מה שאנו מחפשים, והשני על מיקומו. לאחר פתרון החידה, הבנו שעלינו להגיע בעצמנו לת"א. כשהגענו לת"א, החל המשחק האמיתי. נסענו לכיכר השעון וחיפשנו אחר חפצים מסוימים בשוק הפשפשים. לאחר מכן נסענו לשוק הכרמל (או נחלת בנימין) בחיפוש אחר חנות שייקים, ומשם למגדלי עזריאלי. לאחר שביצענו את המשימות בעזריאלי, הופתענו לגלות שהתחנה האחרונה להיום נמצאת ב-חיפה. כך קינחנו את היום בנסיעה ברכבת לחיפה, משחק באולינג בקניון חיפה ומאוחר יותר, ארוחת ערב ולינה בחוות משמר הכרמל.

את היום השני (או כפי שאנו קראנו לו: "המרוץ למיליון: חיפה") פתחנו בהקפצה לאוניברסיטת חיפה ומשם בתחבורה ציבורית למרכז העיר. שם חיפשנו אחר חנות מסוימת שבה היה הרמז/החידה השנייה. לאחר פתרון החידה השנייה, רצנו לתחנה הבאה- הגנים הבהאיים. כשהגענו לשם, חיכתה לנו משימה ששילבה מהירות ודייקנות. כך מצאנו את עצמנו רצים ממקום אחד לשני בתוך הגנים (אך תמיד היה זמן לעצור וליהנות מהנוף) במטרה לספור נכון ולהצליח לפתוח את הקופסה שבתוכה חיכתה לנו החידה הבאה (וגם ארוחת צהריים). פתרון החידה הבאה שלח אותנו ל"כרמלית" (הרכבת התחתית), ומשם לואדי ניסנאס. אחרי שמצאנו את הפסל של הברוש לאחר שחיפשנו בכל הואדי, חזרנו לקניון חיפה לסיים את המרוץ בנסיעה בקארטינג. משם נסענו לבית רימון (ללון בישיבה) וסיימנו את המרוץ עיפים אך מרוצים. בבוקר השלישי עלינו צפונה, לקיבוץ הגושרים, למשחק מרתק של פיינטבול(!). משם נסענו לכיוון בניאס תחתון, עשינו מסלול במים הסוערים ומנקודת הסיום בשאר ישוב, נסענו לאנדרטה של אסון המסוקים. לאחר העצירה המלמדת הזו, נסענו למקום הלינה האחרון לטיול, חניון חאן אל-על ביישוב אבני- איתן. סיימנו את היום השלישי ב"על-האש" מעולה.

את היום האחרון התחלנו מוקדם, במטרה להגיע למסלול בנחל הזוויתן (זוויתן שחור) שבשמורת היהודיה לפני שייסגר. כך בילינו את היום במסלול המים המרתק ששילב קפיצות גדולות וסנפלינג במפלים. סיימנו את הקייטנה "גמורים" מעייפות, אך מרוצים מעל לכל ספק. הקייטנה הזו הייתה מיוחדת בכמה מובנים, בין אם היא שילבה דברים חדשים (כמו הפיינטבול) ובין אם היא שילבה דברים מוכרים ואהובים (המסלול בנחל הזוויתן). בקייטנה ניתנה לנו כמות לא מבוטלת של חופש, כך שאנחנו (ילדי התיכון) הרגשנו שסמכו עלינו להגיע למקומות המפגש, וכתוצאה מכך, נהנינו מאוד מכל התחנות והפעילויות שתכננו לנו, ונשארו אופטימיים ומלאי ציפייה להמשך הקייטנה. אני רוצה להודות בשם החבריה לכל העוסקים בדבר, בין אם זה היה בתכנון הקייטנה, ובין אם זה היה בביצועה. אני רוצה להודות במיוחד לעמיחי ואיילת (ולא נשכח כמובן את רקפת, המלווה המעולה), המדריכים האהובים והחרוצים שלנו (בתמיכתה של ועדת חינוך, ובראשה ענת אש)- לא היינו נהנים כל כך בלעדיכם. הקייטנה הזו הייתה בלתי נשכחת. תודה!

צדי יום-טוב, בשם ילדי התיכון.

סיכום קצר לפנת תס"ט בא"פ הרק

על מערכת הגיל הרך חלפה שנה, שחלקה הראשון היה די קשה בעקבות המצב הבטחוני, ובחלקה השני, התנהלנו בשגרת חיים ברוכה ורגילה, ותפילתנו שכך יהיה תמיד בע"ה. להלן סכום שנה קצר על מה שעברנו:

- **בחודש תשרי** - חגגנו את החגים כסדרם, עם שלל החוויות הנטועות בהם.
- **בחודש חשוון** - בתחילתו - עבר גן רימון למשכנו החדש. באמצע החודש נפרדנו מבלה היקרה, שעבדה אצלנו במערכת מאז עלייתה ארצה, לפני כשבע עשרה שנה. קיימנו ערב צוות נחמד שכלל מילות פרידה חמות של חברות הצוות ושל בלה.
- בסוף חודש חשוון - התקיים במועצה ערב הוקרה מרגש ומושקע לכל עובדות הגיל הרך במועצה, שיזם ואירגן הפסיכולוג פז וסולי, המשמש כרכז הגיל הרך במועצה.
- **בחודש כסלו** - עברו ילדי גן גפן לגן החדש. בחג החנוכה, נסענו מספר נציגות לכנס בבית שאן, לכבוד צאת ספרה האחרון של מלכה האס, חברת שדה אליהו, בת ה-90, על "חצר גרוטאות". היה מיוחד מאוד ומרגש, ובהחלט שווה את הנסיעה הרחוקה.
- **חודש טבת** - בסוף חג החנוכה, החל מבצע "עופרת יצוקה" בעזה. עברנו טלטלה גדולה. כל חברות הצוות ומשפחותיהן נחשפו למצב האיום, להתמודדות עם הפחד והקשיים הנילוויים. הגנים החדשים שימשו לנו כמקלט המשרה בטחון, ואת כל הילדים הצעירים יותר, העברנו למקלטים ברחבי הקבוץ.
- **בסוף חודש טבת ובמהלך חודש שבט** - התאוששנו מהמלחמה, התחלנו לחזור לשגרה, ולצוות התקיימה סדנא המספקת כלים להתמודדות ולפיתוח חוסן אישי, משפחתי וכללי, עם היועצת רחל אורן.
- **בחודש שבט** - זמן מה לאחר המלחמה, נסע הצוות לאחר צהריים של התאווררות ב"נווה מדבר" שבדרום.
- **חודש אדר** - הביא עמו את שמחת חג הפורים.
- **חודש ניסן ואייר** - חלפו ביעף, תוך שאנו חוגגים את כל החגים המצויים בהם.
- **בחודש סיוון** - כיומיים לפני חג השבועות, ציינו את החג בטקס חגיגי ויפה בבית הכנסת, וכן יצאנו לאחה"צ של טיול צוות בתל אביב הקטנה.
- **בחודש תמוז** - התקיימה לצוות סדרת פגישות נוספת עם המנחה - רחל אורן. בגנים וברקפת, חגגו את מסיבות הסיום.
- **בחודש אב** - החל החופש הגדול, ואיתו חופשים של חברות צוות וילדים. בערב טו' באב - קיימנו ערב צוות נהדר בבריכה, שכלל רחצה, ארוחה ממטעמיה של כל חברות הצוות ודברי הגות ומחשבה על...זוגיות טובה!
- **בחודש אלול** - החופש עדיין בעיצומו, חסרים מעט ילדים ודי הרבה חברות צוות. לילדי הגנים התקיים המחנן הנחמד והחיווייתי בבריכה, בניצוחן של שתי בנות בוגרות יב' ובהדרכתם המסורה והטובה של מסיימי כתה ז'. הורים רבים תורמים מזמנם למען ילדי הגן, בבואם להעביר פעילויות שונות במהלך היום - תודות רבות לכולם- לילדים ולהורים.
- בנות המשק היקרות שלנו, מהחטיבה, תיכון וכמובן הסטודנטיות, ובסיוען של בוגרות הנוער ובנות המשפחתון, החזיקו את המערכת בימים בהם חסר כח אדם, ושוב נוכחנו בעובדה שיש לנו על מי לסמוך!
- **וכעת אנו עומדים רגע לפני פתיחתה של שנה חדשה**, גזירות שונות נפלו עלינו בשבועות האחרונים (ביטול השתתפויות כספיות לגן גפן, ביטול השתתפויות בגין צהרונים ועוד). נקווה להתמודדות מוצלחת בע"ה....
- אנו מתחילים את השנה עם 100 ילדים, כ-20 ילדים יותר מבשנים האחרונות, בזכות המשפחות החדשות שהגיעו לקבוץ. אנו שמחים ומברכים את בואכם מכל הלב, ומאחלים לכולכם - קליטה קלה ומהירה!
- **נתפלל לשנה נהדרת וטובה** מקודמתה, לשנה של שקט ובטחון, שנה שנצליח לספק לילדנו את כל צרכיהם.

צפרי wife!

בימים אלה נפרדנו מצורית ואבישי בן-יעקב וילדיהם, ואת מקומם תופסת משפחה צעירה ונמרצת – חווה אבישי וצורית פתחו את ליבם, ביתם וזמנם במשך שלוש שנים והיוו משפחה חמה ואוהבת לאחד עשר ילדים בגילאים שונים, יחד עם בנות שרות מסורות, אוהבות ומלאות יוזמה ומרץ (שהתחלפו כל שנה). חיי היום-יום במשפחתון מורכבים ואינטנסיביים, אין רגע דל, הפעילות מתחילה עם בוקר ומסתיימת בשעות הלילה. נדרשים הרבה כוחות גוף ונפש על מנת לענות על כל הצרכים המתעוררים בבית שיש בו ילדים מגיל פעוטים ועד סוף התיכון, ילדים המגיעים מרקע שונה ותנאים שונים. לכל ילד משפחה מארחת בסעד, וזאת ההזדמנות המתאימה להודות למשפחות אלה התורמות רבות להרגשת השייכות של ילדי משפחתון הדר בסעד ולשילובם בקהילתנו, ישר כוח ותודה גדולה לכם!

חלק מהילדים לומדים בבית ספר דע"ת וחלקם במוסדות חינוך באזור (לוגיסטיקת ההסעות היא סאגה בפני עצמה).

השנה הראשונה לבואם של אבישי וצורית הייתה שנה מלאה משברים. קשה מאד לרכוש את אמונם ואהבתם של הילדים באחת, זה לוקח זמן... השנה השנייה כבר הייתה הרבה יותר מוצלחת, מספר ילדים עזבו וחדשים נקלטו, הייתה זאת שנה של התגבשות והתקרבות. בשנה השלישית חלה התייצבות וזרימה, והיא התנהלה באהבה ובהדדיות והתאפיינה בשגרה ברוכה וכל זאת חרף המלחמה שפקדה אותנו והייתה מלווה בפחדים ובפניו זמני של כל ילדי המשפחתון והצוות לבית שמש. הקהילה בבית שמש קלטה את המשפחתון וחיבקה אותם בחיבוק חם ומפנק. הילדים נהנו מפעילויות שונות ולא ממש למדו, והיה זה פיצוי על ימי המתח הקשים שקדמו למלחמה.

בשנה האחרונה התקיים קשר רציף עם חיילי גדוד הצנחנים שישב בנחל עוז, קשר שהתבטא בביקורים הדדיים וכלל פעילות משותפת של מספר חיילים קבועים עם ילדי המשפחתון בסעד. הקשר המיוחד הזה תרם רבות לשני הצדדים.

השנה חגגו מספר ילדים בר/בת מצווה, אירוע שקדמו לו הכנות רבות וגרם להתרוממות רוח. כמו כן מציינים במשפחתון את חגי ישראל ערב צאתם לחופשות החג במסיבות עליזות ומקוריות, וכמובן מסיבות סיום שנת הלימודים.

כאמור משפחת בן-יעקב סיימה את עבודתה ועברה לישוב סוסיא, ובתחילת השבוע הכניסו את בנם הקטן בביתו של אברהם אבינו, נאחל להם הצלחה והשתלבות מהירה בקהילתם החדשה, וימים של שקט, נחת וביטחה. את מקומם תפסה משפחת רובין הצעירה – אלעד וחווה שהגיעו אלינו מהצפון הרחוק, ולמרות גילם הצעיר הם מלאי ניסיון ומכירים מקרוב את החיים במשפחתון, הוריו של אלעד מנהלים משפחתון כבר מספר שנים, ומשפחתה של חווה היתה משפחה אומנת שנים רבות. הם עצמם נפגשו והכירו בזמן שרותם במוסדות דומים, ולפני כחצי שנה נישאו.

אלעד יסיים בשנה הקרובה לימודי תואר שני בפסיכולוגיה שיקומית, וחווה תקדיש את זמנה לניהול חיי היום-יום במשפחתון. לעזרתם באות השבוע שתי בנות שרות חמודות – האחת היא צאלה תימור, בתם של שולית ורענן והשנייה רבקה אברמוביץ. לשתייהן זו שנת שרות שנייה והן בעלות ניסיון קודם בתחום. נאחל לכולם התערות מהירה וחלקה והשתלבות טובה בקהילתנו. מי ייתן ותהא השנה הבאה שנה מבורכת ושקטה לכל ילדי המשפחתון, לקהילת סעד ולכל בית ישראל.

להנה ברט ישראל

(מלווה את המשפחתון בשנים האחרונות).

לכל חברינו בסדר הפסח והמרכה,

לאחר שהתמקמנו בביתנו החדש בסוסיא וזכינו השבוע לחגוג, בגיל שלושה שבועות, את הברית לבנו דביר משה התפננו לכתוב מילות סיכום על שנותינו במשפחתון.

לפני שלוש שנים הגענו לסעד לשליחות חינוכית חשובה. במהלך שנים אלו, שנים של עבודה אינטנסיבית לא פשוטה, המשפחתון עבר שינויים רבים, אך עם זאת הרגשנו שאנחנו מצליחים ביחד עם הילדים להתקדם. עשינו הכל על מנת להיות משפחה לילדים הנפלאים הללו ובי"ה ראינו פרי בעמלנו והרגשנו זאת בעיקר סביב הפרידה.

במהלך השנים, מעבר לעבודה החינוכית עשינו מאמצים רבים ובי"ה (ובעזרתו של עמוס ברט) הצלחנו להקים גינה לתפארת ביחד עם פינת "זולה" לילדים וכן לעשות שיפוצים בתוך המשפחתון ובמקביל להשקיע כספים רבים נוספים בטיפולים רגשיים, בטוילים ובפעילויות חווייתיות, בצידוד ועוד. אנחנו מסיימים בסיפוק אדיר ובהרגשה טובה מתוך ידיעה שהמשימה לא הושלמה ויש עוד הרבה מה להתקדם ולשאוף הלאה.

כמובן שאת כל זה לא היינו יכולים לעשות לבד ללא עזרה ותמיכה מסביב. מלבד מאנשי הצוות הפנימי של המשפחתון יש לכם אנשי סעד חלק נכבד בפרויקט הנפלא הזה. קודם כל מעצם הכנסת המשפחתון לקיבוצים.

אנו רוצים להודות בראש ובראשונה לעמוס וזהבה היקרים שליוו אותנו ואת המשפחתון, היו לנו באופן אישי למשפחה, ודאגו למשפחתון לכל צרכיו.

תודה גדולה גם להנהלת הקהילה בראשות עפר ולפני כן שרה- שנתנו את הגב והתמיכה גם ברגעי משבר. תודה כמובן גם למשפחות המארחות, לעובדי הנהלת החשבונות, לכל עובדי הענפים שסייעו, לסידור הרכב, צוות המטבח וחד"א, עובדי הכל-בו והמכבסה, צוות ביה"ס, המזכירות הטכנית, מש"א, אנשים שנתנו שיעורי עזר (וסליחה ממי ששכחנו). לכולכם אנשים נפלאים שעזרתם, תמכתם, התעניינתם על השבילים, נתתם עצה ומילה טובה ונתתם הרגשה של בית.

לסיכום, ברצוננו לאחל לזוג הנפלא שמחליף אותנו הצלחה בדרכם החדשה, התאקלמות טובה ויציבות מהירה. ומכם נבקש סבלנות והבנה שבתחילת השנה יכול לקחת זמן עד שהמקום והילדים יגיעו ליציבות. עזרה שלכם, אפילו בחיך והתעניינות נותנים המון.

תודה על הכל ונקווה להפגש בשמחות.

אבישי וצורית בן-יצק.

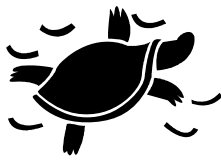
להיראות!!!

בערב יום ד' השבוע עברתי בכביש היורד מבית הכנסת לכיוון מועדון הנוער, ועל-יד האשפתון המוצב בין המשפחתון לבתי הילדים ראיתי מראה מזעזע: מקרר ריק עם דלת פתוחה! מכאן ומשם נשמעו קולות של ילדים משחקים, והמחשבה על מה היה יכול לקרות - מפחידה. אסונות רבים נגרמו כשילדים התחבאו בתוך מקררים נטושים. הדלת נסגרת בצורה הרמטית ואי אפשר לפתוח אותה מבפנים.

הפלתי את המקרר כך שהדלת כלפי מטה.

למי שהשליך כך מקרר - יכולת לגרום לאסון! אנא - שימו לב והיו זהירים!

שרה פולק.

טיול לילי בחוף זיקים - לחזות בבקיעת צבונים ים

לא זכינו במה שזכו המטיילים מהשנה שעברה – לחזות בבקיעת הצבונים ולעזור להם להגיע לים. אבל זכינו – בישיבה ממושכת על חוף המים התכולים, כשאנו מלווים את השמש בשקיעתה הסופית לים המים, והילדים – טובלים ומשכשכים במים ונהנים מכל רגע.

הסיפור המיוחד של הרבייה של צבונים הים

אנחנו מכירים בחברה האנושית טיפוסים של הורים שאוהבים את ילדיהם וטיפוסים של הורים שמתעללים בהם, אבל הנורמה היא שמרבית הילודים זוכים להיוולד לזוג הורים שמצפה לבואם ונקשר עליהם, ומגן עליהם – כי הם בשר מבשרו, והם דור ההמשך לשושלת משפחתו.

ואנו מכירים גם בעולם החי את הקשר שבין האם לגוריה, בין התרנגולת לאפרוחיה, כל זאת אם אנו מתעלמים מההתערבות שלנו בעולם העופות והפרות למשל, שעבורנו אלה הם גידולים תעשייתיים לרווחתנו, ומפרידים בין האם לוולדותיה ומגדלים אותם ללא הורים – כדי שנהנה מבשרם, מחלבם ומביציהם.

אבל בטבע – החיות והעופות אוהבים, מאכילים ומגינים על צאצאיהם. זאת היא ההורות הנורמטיבית. וכאן בסיפור על צבי הים – לראשונה בחיי שמעתי על הורים – שאין שום קשר בינם לבין וולדותיהם.

ואני אנסה לתאר כיצד חיים צבי הים הענקים האלה – הצבה הירוקה שאורכה 1.30 מ' והצבה החומה – אורכה 1,90 מ' (אולי זה הפוך – אני לא מדייקת, הילדים לבטח זוכרים יותר טוב ממני) שחיות כמעט חיי נצח, יותר ממאה שנים, (הלוואי עלינו), כי קצב החיים שלהם מאד איטי (אלה צבים – אתם זוכרים?) והם משייטים להם בים התיכון שלנו בין החוף שלנו לחופי תוניסיה (כאן הזדעק סיני לזר והודיע שהסבא והסבתא שלו וגם אמא שלו הם גם כן מתוניסיה), שטים להנאתם, עושים חיים, ולא ממהרים לשום מקום. הבררות המינית שלהם מתחילה אחרי 8 שנים, ושוב – הם לא ממהרים, מתישהו הם מזדווגים, וגם אז – הזרע יכול להישאר שנים רבות בגוף הנקבה עד שמתשהו (למה דווקא אז? – איני יודעת) היא מחליטה שהגיע הזמן להפרות איתו את הביצים ואז – היא חוזרת לחפים שלנו, בדיוק לאותו מקום שבו היא עצמה בקעה מן הביצה, ובמשך שנתיים-שלוש (זה תלוי בצבע הצבה) בחודש מאי-מטילה במשך כל שבועיים – כמות של כ-20 ביצים, במרחק של כ-30 מ' מהים – כדי שלא ייסחפו למים, חופרת בזימיה חור עמוק של חצי מטר, ומכסה אותו היטב בחול. ובזאת מסתיים תפקיד ההורות שלה, והיא חוזרת למסעותיה בים הפתוח בין ישראל לתוניס, עד שתחליט לחזור שוב על התהליך.

הביצים של הזכרים זקוקים לקור של עד 28 מעלות, ושל הנקבות – לחום של מ-28 מעלות, לכן ביצי הזכרים מסודרות לאורך הקירות של הבור ושל הנקבות – באמצע. באזור שלנו מוטלות יותר ביצים של זכרים משל נקבות.

כאן מתערבים אנשי שמורת הטבע והגנים כדי לעזור לצבונים שיבקעו להגיע בשלום לים, מקום חיותם. הם מקימים חוות, גודרים אותן, חופרים בורות בעומק של הבורות האורגנילים ומעברים אליהם את הביצים – ממש באותו הסדר בו היו מסודרות בבורות הטבעיים, מה שלמטה ומה שלמעלה ומה שבצדדים. כעבור 80 יום – בתקופה זאת – מתרחשת הבקיעה. פקחי הרשות עוברים עם דקר ובודקים את הבורות – אם יש תזוזה בחול והאדמה מתחילה לשקוע. ואז – עם עזרה של טיילים כמונו הם עוזרים לצבונים הבוקעים, שהם בגודל של כף-יד ממוצעת שלנו, למצוא את דרכם לים. בדרך כלל הם היו אמורים למצוא אותה בעצמם – לפי צבע האדווה הלבנה של המים על שפת החוף, אך החוף כבר מחורץ בשבילי מכוניות שעלולים לבלבל אותם, וכאן נדרשת העזרה שלנו.

הצבונים גדלים בעצמאות מוחלטת, ללא עזרת הורים, שלא זכו אף-פעם להכירם...

חייציה יקותיאל

הנצפה במסאפי אנוש (המשק המשפוח עמרי)

שיחות משוב בענפים

בנוסף לשגרת העשייה העמוסה, התחלנו ליישם נוהל שיחות משוב תקופתי בענפים. המטרה היא ליצור יותר העמקה בין החבר העובד, המנהל הישיר, והצלחת הענף כולו. קיימנו סדנת מבוא למנהלים בעזרת אדווה, המלווה את יחידת מש"א, ואנחנו עוברים עם מרכזי הענפים על מבנה השאלונים המנחים לשיחת המשוב. בתהליך כולו יהיו שותפים החברים העובדים בענפי המשק והקהילה, כולל מנהלי המגזרים, במגמה לשיפור התקשורת והתפקוד, הן של המנהלים והן של העובדים. כמו כן נרכז את הנתונים, ונבחן לאחר תקופה את היישום וקצב התקדמות הדברים שסוכמו בין המנהל לבין העובד, כך שבשיחת המשוב התקופתית הבאה נוכל לדבר על התקדמות ועלית מדרגה. אנחנו רואים בכלי זה אמצעי לשדרוג העובדים והמנהל וקידום המקצועי והמעשי למען הצלחה כללית לענף.

דרושים

אנחנו מפרסמים בלוח מודעות בחדר אוכל את "הדרושים" הפנימיים שלנו, אני רוצה להפנות את תשומת לב המעוניינים אל שני ענפי יצור אצלנו:

1) לול הרבייה מבקש להכניס שני עובדים חדשים לענף, ומצפה למעמדים שירצו לעבוד לפחות שנה, ואולי אף להשקיע יותר משנה בעיקר למשרת 'סגן מנהל חווה'.

2) מכון הגזר – המכון עבד השנה שתי משמרות עם צוות מצומצם ביותר והגיע לתוצאות יפות ועל כך תודתנו. עם תחילת עונת הסתיו נצטרך להכפיל את הצוות המקצועי של הענף כדי לעמוד בעומס העבודה ולאפשר עבודה של שני צוותים בשתי משמרות.

פרסום "הדרושים" הפנימי נועד כדי לתת קדימות לחברי המשק המעוניינים למצוא עבודה וגם מתאימים, על פני עובדים חיצוניים. צריך להבין שבחוץ יש מועמדים ראויים, אך כלל נקוט בידנו לתת העדפה לחברי הקיבוץ ותושביו.

עבודת צעירים וסטודנטים

המסתובב בימים אלו בחצר המשק יראה כ-20 בנות ובנים - סטודנטים בחופשה - העובדים לפרנסתם. החל מהגד"ש, דרך הרפת ופופלי ועד ענף המזון. קשה לראות את ענף הגיל הרך שבו המטפלות הקבועות יוצאות לחופשה בבית ללא הסטודנטיות המשלימות בצורה טובה ומחליפות את העובדות הקבועות, היוצאות לחופשה. אתה יוצא למטע ופוגש את האחים למשפ' רועי מתפעלים את כלי אסיף השקדים הזקנים והיגיעים, ולצידם מנערים את העצים בנינו בחופש מהישיבה. אתה עובר לגיל החינוך המשלים ואתה רואה את בנינו ובנותינו מתפעלים את הקייטנות ומתגברים את הצוות הקבוע הזקוק ליותר עזרה בקיץ. בנים ובנות אלו 'רשומים אצל פתי' במסגרת עצמאות כלכלית, שייכים לקהילה ומתגברים אותה. אני רואה לנכון לציין זאת ראשית, כי נראה לי שמודל העצמאות הכלכלית של בנינו הצעירים בפרק זה של חייהם, מוכיח את עצמו. שנית בשם כולנו נודה להם על התרומה וההשקעה, מתוך שייכות לבית משותף זה. נקווה שבבוא בעת, יצטרפו כחברים בקיבוץ המתחדש.

קמ 113 תות k"ע

קנ' ד'ללללללל.

ברוכים הבאים למשפחת הלה וניצן ברביץ וילדיהם: צור, תאיר שרה ורז, שבאו מרעננה

ויצטרפו לשכונה. הם גרים כעת בדירת משפחת גל לשעבר, ויעברו בעוד מספר שבועות

לדירת ניר קסלר.

אירנה אירנה

אירנה סנדלר, שנפטרה לאחרונה בגיל 98, הייתה מועמדת לפרס נובל לשנת 2008. בהיותה גרמניה, אירנה ידעה מהו הגורל שמתכננים הגרמנים עבור היהודים. בזמן מלחמת העולם השנייה, קיבלה אירנה אישור לעבוד בגטו ווארשה כמומחית לביוב ואינסטלציה. אירנה הבריחה תינוקות יהודים בתא המטען של המשאית שלה בתחתית הכפולה של ארגז הכלים שלה. היא השתמשה בשקי יוטה כדי להחביא את הילדים הגדולים יותר. היה לה גם כלב מאחור, שאימנה אותו לנבוח בכל פעם שהחיילים הנאציים נתנו לה להיכנס ולצאת מהגטו. החיילים לא רצו להתעסק עם הכלב שלה, והנביחות חיפו גם על קולות הבכי של הילדים.

אירנה הצליחה להבריח ולהציל 2500 תינוקות וילדים, לפני שנתפסה! הנאצים שברו את רגליה וזרועותיה, והיכו אותה מכות קשות. אירנה שמרה בצנצנת שקברה בחצר האחורית שלה רישום מדוקדק של כל הילדים שהבריחה. אחרי המלחמה ניסתה לאתר את כל ההורים שאולי ניצלו, כדי להביא לאיחוד משפחות, אך רובם נספו בתאי הגזים. הילדים שלא יכלה לאחד עם הוריהם קיבלו משפחות אומנות או אומצו.

אירנה הייתה מועמדת לפרס נובל לשלום לשנת 2008. היא לא נבחרה. אל גור זכה, עבור מצגת שקופיות על התחממות גלובלית...
ראוי שזכור את הגברת האצילה הזו על מעשי הגבורה שלה.

היא אירנה: אחת אירנה.

הודעות

נוהל הזמנת מטען חוץ

1. החל מ-1.9.09 חברים לא יוכלו להזמין מחדווה מטבע חוץ בע"פ או בטלפון כפי שהיה נהוג עד כה, אלא יצטרכו למלא הזמנת מט"ח כתובה (פתקים המיועדים לכך נמצאים על שולחנה של חדווה).
2. בעת קבלת הכסף יחתום החבר על כך שקיבל את סכום המט"ח שהזמין וזאת לאחר שספר את הכסף.
3. לאחרונה בוצע חיוב/זיכוי שגוי של מט"ח. מי שלקח דולרים מחדווה בחודשיים האחרונים מתבקש לבדוק בתקציבו שהחיוב/זיכוי בוצע באופן נכון. במידה ויש הפרשים – נא לפנות לחדווה.

בתודה מראש,

ישי אברהם, הנהלת חשבונות.

מצוות פרט מוסרים:

מרגלית שריד נוסעת לחופשה בין התאריכים 30.8 – 10.9. במקרה הצורך נא לפנות לדליה כוכבי.

בשבת אחה"צ בשעה 18:00 בבית הכנסת יתקיים שיעור של גילי זיוון בנושא: בין תלות לחירות בין "בראש השנה יפתבון וביום צום פפור יחתמו" לבין "ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רע הגזרה".

"שטח הפקר"

בשבת בשעות הצהריים רחבי הקיבוץ הם שטח הפקר. אולי ביטוי קצת קשה, אבל דומני שצריך קצת להתעורר. ילדינו מסתובבים אחרי הפעילות הברוכה של בני"ע, לעיתים באפס מעשה, ולעיתים בהרבה שטויות. לא פעם מצטרפים לחגיגה ילדי אורחים. שעתים אלו דורשות פיתרון. וכבר הועלו הדברים כאן, ובמכתבים להורים – ולשווא. לרוב הבעיה היא נזק לרכוש, וסתם רוגז למי שמגלה שניזוק (ענף המזון, גיל רך, משק חי וכו'). אך חלילה שייפגע מישוהו מילדינו בגין רוח שובבות של שבת בצהריים. אז מה עושים? ועדת חינוך ישבה על המדוכה, ופתרונות עדיין אין. (בינתיים, לא נציע כמובן את הפיתרון של פרשת השבוע "כי יהיה לאיש...") אם יורשה לי, אציע את הפיתרון הישן והטוב, ואולי הלא אהוב – "תורנות הורים" – שבת, פעם בארבעה חודשים – תורנות שעתיים של "סיירת שבת" – הורה שיעבור הלך ושוב בין מוקדי הפעילות – איזור מגרש הספורט, משק חי – דרך ח"א – ולגיל הרך. הזוי? אולי, אבל אם יוחלט, אני מוכן להתנדב לשבת הראשונה.

"מים חיים"

רבות נכתב על "היטל הבצורת" – או במילים פחות דיפלומטיות – קנס על שימוש חורג במים. הכינרת מתייבשת – זאת יודעים כולם. צריכת המים הפרטית בבתיים במגזר הקיבוצי היא כמעט הגבוהה ביותר במדינה – זאת לא כולם יודעים, אבל כולם יכולים לנחש למה...

מדינת ישראל התעוררה סוף סוף באיחור של שנים לטפל במשבר המים, לאחר שהתברר שכבר כמה שנים גנרל חורף מתנהג בקושי כמו רב"ט. מתקני ההתפלה מוקמים ומגבירים קצב ייצור. בינתיים – מי שנדרש לשלם את המחיר – זה האזרח הצמא. קוב מי שתיה עולה כ- 3 ש"ח בקירוב. הכנסת חוקקה את חוק הבצורת המקציב שימוש של 5 קוב לנפש לחודש (60 קוב לנפש לשנה). החוק מטיל על כל משתמש עירוני קנס של תשלום 20 ש"ח לכל קוב חריגה. (5 קוב זוהי צריכה חודשית ממוצעת של אדם בעיר – מבוסס על ממוצע 165 ליטר ליום).

על ההתיישבות העובדת, בגין העובדה שלצינור המים הביתי ישנם שותפים רבים – הגינה, נוי ציבורי, חקלאות צמודת שטחי הבית, ועוד, ניתנו בעבר 150 קוב לנפש לשנה. (כלומר פי 2.5 מחברינו בעיר). מתברר שלפעמים החגיגה נגמרת, וכנראה שבשביל להמשיך לשאוב מים בששון, נצטרך באמת מעייני ישועה, כי במקרה שלנו החל מ- 1.1.2010 משתנים לחלוטין חוקי המשחק. כעת עומדות לכל קיבוץ שתי חלופות – חלופת המנייה הביתית – לשים מד מים בכל בית בקיבוץ – ולקבל הקצבה עירונית של 5 קוב לנפש, וכל חריגה ביתית תיקנס בהתאם. או לחילופין – חלופת מנייה ציבורית – ללא מדי מים לבתיים, אלא מדידת סך כל המים השפירים הנכנסים לשטח "המחנה", תוך ניכוי המים ההולכים לחקלאות (רפת, לול, גזר וכו') ותעשייה, ותוך ניכוי של 60% משימוש המים בנוי. כל מה שישאר – יחשב כתצרוכת ביתית. בחלופה זו מוקצבים לכל נפש 10.5 קוב לחודש (מתוך הנחה שיש שימושי ציבור כמו מטבח בריכה וכדומה). כל מה שמעבר לכך – יקנס כדלעיל בגובה של 20 ש"ח לקוב. כמובן שבמקרה כזה, אי אפשר לדעת האם זה בגלל שימוש מוגזם של החברים (ואיזה ?), או בגלל פיצוץ תת קרקעי, או כל סיבה אחרת.

למי שהתבלבל בלי חישובית (בגלל שבת), נסביר רק שהמשמעות בסעד, שאם לא נעשה שינוי דרסטי הן בהרגלים, והן בהיערכות נכונה, יתייבש לנו גם הארנק, כי לפי צריכת המים העכשווית שלנו, נצטרך לשלם קנס של למעלה מ- 3/4 מליון ש"ח בשנה הקרובה.

אמנם אורך ימיו של היטל הבצורת לא ידוע, ואנו מקווים שתיפח רוחו מהר ככל האפשר (יודעי דבר מדברים על שנה עד שנתיים, אבל הנבואה ניתנה ל...) בכל מקרה סוגיה כבדה כל כך, גם כספית, וגם מוסרית-חינוכית (חינוך לחיסכון מים) דורשת דיון רציני והיערכות קפדנית. התקנת מדי מים בבתיים חוסכת הרבה מים – כך מתברר מניסיון קיבוצים אחרים, אלא שגם התקנת מדי מים – לא בחינם היא באה, והמניות של חברת ארד-

דליה, שמייצרת מדי מים אלה, הולכות ותופחות מסיבות מובנות. (בקיבוץ ממוצע עלות מדי המים, וההתקנה שלהם, יכולה לנוע בין 200 ל-500 אלף ₪). בסעד המצב מסובך עוד יותר, בגין העובדה שישנה צנרת נפרדת נוספת עבור המים החמים, שהתקנת מדידה עבורה כמעט מכפילה את העלות. ואולי זה הזמן לבדוק את שאלת יעילות מערכת חימום המים המרכזית, ולשאול אם לא עדיף מערכת חימום מים ביתית? להזכירו לנו נכנסים בקרוב מאד לתהליך בניית ממד"ים אשר בצד מחיקת הנוי בשכונות, אולי מאפשרת מהלכים חד-פעמיים של חפירות והתקנות שלא היינו מעזים לעשות בשגרה. בקיצור, למי שמצליח לעקוב, ברור שמדובר ב"חתיכת פרוייקט" שקיבל את השם האופטימי "מים חיים".

אנו לומדים אותו כרגע, ונציע לאסיפה הסבר ברור של הנושא, ודרך שנראית בעינינו הטובה ביותר. בינתיים- זיכרו שכל דקה של מקלחת עדינה, צורכת בערך 10 ליטר מים, לכן כדאי להזדרז במקלחת, ואת השירים לשיר בחוץ.

נזילות בגג

קצת מצחיק לדבר על זה, אחרי היובש של הסעיף הקודם. אבל מי שזוכר בוודאות, שבגשם היו לו נזילות בנקודה כזו או אחרת, מתבקש לפנות למושליה, בבחינת הכן ביתך לחורף. (למען האמת, אפרופו הסעיף הקודם, אולי עדיף לשים דלי מתחת, ולהשתמש לשטיפת כלים, היום זה הטרנד...).

"אלה ברכב...". ומעכשיו גם אלה ברכב..

בישיבת הנהלת הקהילה האחרונה סוכם בנושא הרכב, להסיר את מגבלת הגיל (30) לגבי בני קיבוץ המתגוררים כתושבים/עצמאות כלכלית בסעד. מעתה ואילך יוכלו להמשיך ולהשתמש ברכב של הקיבוץ (הם ומשפחתם) גם אחרי גיל 30, תוך התחייבות לשלם השתתפות עצמית מלאה במקרה של נזק. פרטים אצל יורם קימלמן. בכוונתנו בעתיד לבחון גם את אפשרות עליית תושבים אחרים בסעד, על כלי הרכב השכורים המשמשים אותנו.

"ושבו בנים לגבולם"-צמיחה דמוגרפית

אומרים שבקיבוצים שעשו שינוי מתחילים הבנים לחזור הביתה. יש הוכחות לכך מקיבוצים רבים. על מנת להיערך לגל העליה המצופה, הוקם צוות צמיחה דמוגרפית, שקיבל את ברכת הנהלת הקהילה. הצוות מונה את אליסף, יורם פ, מתוקה, דני ל, גילי, נחום, אורן ב, ועופר. הצוות אמור להכין תוכנית עבודה לטיפול במשאבי דיור ומסלולי הצטרפות לחברות בסעד, שעל בסיסה תוכל ועדת קליטה לקלוט את הבאים. כרגע הצוות עושה "בית-ספר", נפגש עם נציגי קיבוצים שעשו זאת, ואח"כ יגבש תוכנית. אופטימיים?? כן. מאד.

אהדה לאהד"ה

בשעה טובה, לאחר דיונים מעמיקים, וישיבה עם המשפחות שלהן בנים בעלי צרכים מיוחדים, מסכם צוות אהד"ה את הצעתו למחויבות הקיבוץ לבנים ולמשפחות. הנושא עבר דיון סופי בהנהלת הקהילה, ובקרוב יובא לאסיפה.

מתנות- כולנו אוהבים לקבל מתנות, בעיקר לחגים. להזכירו, גם במשק וגם בקהילה אנו עדיין תחת משטר הצמצומים. אשר על כן, לבד מהמתנה שהקהילה מעניקה לכל בית אב בסעד, סוכם בדיון משותף (בוקי, חלופ, עפר) שהענפים בקהילה ובמשק אינם מעניקים מתנות לחגים לחברי הקיבוץ. נבקש בשם כולנו להקפיד על כך.

הנה זה בא- בשבועות הקרובים תחל חברת "רוטל" לחפור ברחבי הקיבוץ, על מנת להסיט תשתיות תקשורת, לקראת פרוייקט הממד"ים. לא לדאוג... זוהי רק ההתחלה.

ענת מל - עפר מל

משיכות לשחות בהריכה

בריכת השחיה מפוצלת במשך חודש ספטמבר במתכונת מצומצמת.

הבריכה תסגור ביום ו', ז' בתשרי, 25.9.09 בשעה 17:30.

אנו מזכירים לכולכם:

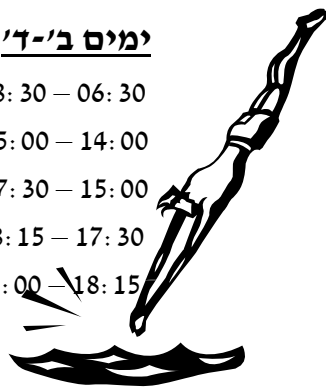
- (א) הרחצה ללא מציל אסורה.
- (ב) יש להשאיר להוראות המציל.
- (ג) רחצת אורחים רק באיווי מארחים.
- (ד) אין להכניס בעלי חיים לשטח הבריכה.
- (ה) רחצת ילדים באחריות ובאיווי הוריהם. רחצת פעוטות הבריכת הפעילות באחריות ההורים בלבד. יש להשתמש בחיתולים מתאימים לרחצה - לאחרונה קרו מספר אירועי צואה בבריכת הפעילות, ונאלצנו לרוקנה, לנקותה ולמלאה מחדש. הורים שמרו על בריאות ילדיכם!

טענות, השגות ושבחים יש להפנות בכתב לחתום מטה.
הזמנת אירועים בבריכה - כניל.

שעות הפעילות בבריכת השחיה בחודש ספטמבר 2009

ימים ב'-ד'

08:30 – 06:30 - שחיינים
 15:00 – 14:00 - נשים
 17:30 – 15:00 - משפחות
 18:15 – 17:30 - נשים
 18:15 – 19:00 - גברים

ימים א'-ג'-ה'

08:30 – 06:30 - שחיינים
 15:30 – 14:00 - נשים
 17:30 – 15:30 - משפחות
 18:15 – 17:30 - גברים
 19:00 – 18:15 - שחיינים

יום ו'/ערב חג

08:30 – 06:30 - שחיינים
 14:30 – 13:30 - נשים
 15:30 – 14:30 - גברים
 17:30 – 15:30 - משפחות

